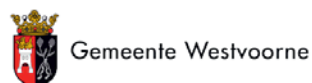

Zuid-Hollandse Delta

**Een nieuw
en innovatief
samenwerkings-
verband**

De regio waar de deal betrekking op heeft bestaat uit de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Goeree-Overflakkee, Nissewaard en Westvoorne; oftewel: de eilanden Voorne-Putten, Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee.

Regio Deal aangevraagd door:

Gemeente Brielle, Gemeente Goeree-Overflakkee, Gemeente Hellevoetsluis, Gemeente Hoeksche Waard, Gemeente Nissewaard, Gemeente Westvoorne

Met steun van:

Provincie Zuid-Holland, Scholengemeenschap Prins Maurits, RGO (Regionale Scholengemeenschap), STC Group, Federatie Ondernemers Goeree-Overflakkee, Economic Development Board Hoeksche Waard (triple helix), Landschapstafel Haringvliet (triple helix), Stuurgroep SmartWater (triple helix), Waterschap Hollandse Delta, NLDelta (triple helix)

Een nieuw en innovatief samenwerkingsverband: Zuid-Hollandse Delta

De Zuid-Hollandse Delta is een nieuw en innovatief samenwerkingsverband en bestaat uit 3 eilanden, 6 gemeenten en is strategisch gelegen tussen de havens Rotterdam, in het Noorden, en Antwerpen, in het Zuiden. De gemeenten Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Nissewaard en Westvoorne tellen gezamenlijk rond de 300.000 inwoners en hebben een werkzame beroepsbevolking van ca. 150.000 werknemers. De Delta heeft een gezamenlijk BRP van ongeveer 6 miljard euro en de regionale economie blinkt vooral uit op het gebied van agrifood, duurzame industrie, logistiek, handel, toerisme en recreatie. Het gebied wordt gekenmerkt door een landschappelijk karakter vlakbij de stedelijke omgeving. De Natura 2000-gebieden Voordelta en Haringvliet bieden unieke getijdennatuur met een rijke biodiversiteit.

Om duurzaam en innovatief te groeien wil de Zuid-Hollandse Delta de economische structuur versterken en het woon- en leefklimaat verbeteren.

Cruciale opgaven

- We zijn sterk in agrifood, toerisme en recreatie, duurzaamheid en innovatie. We zijn in staat om met deze speerpuntsectoren de komende jaren de economie boven-trendmatig te laten groeien en ons vestigingsklimaat te versterken. In de Zuid-Hollandse Delta is er echter een continu samengaan van natuur en bebouwde omgeving en bedrijvigheid. Dit vraagt steeds een zorgvuldige afweging tussen economie

en ecologie, zeker als het gaat om het realiseren van de landelijke duurzaamheidsambitie. De uitdaging is om economische groei, duurzaamheid en ecologie hand in hand te laten gaan en een kwaliteitsimpuls te geven. Het versterken van de innovatie op dit vlak is hiervoor de sleutel.

- We willen onze brede welvaart versterken en bestaande voorzieningen behouden. We zien echter een daling van de potentiële beroepsbevolking tussen 2017 en 2025 met 6% als gevolg van ontgroening en vergrijzing (de potentiële beroepsbevolking neemt in Zuid-Holland toe met 7%, en de vergrijzing 26% tussen 2017 en 2025). We verwachten zodoende in 2025 ca. 20.000 nieuwe werknemers nodig te hebben, voornamelijk vervangingsvraag. Tegelijk vertrekken dagelijks ca. 56.000 mensen uit de regio om elders te werken en kunnen onvoldoende talenten in de regio nog de weg naar de regionale arbeidsmarkt vinden.
- De regio bruist van de innovatieve ondernemers en initiatieven. Het is dus van belang om samen met ondernemers, overheid en onderwijs de schouders onder deze opgaven te zetten en slim samen te werken. De bestuurlijke samenwerking is in de Zuid-Hollandse Delta echter niet vanzelfsprekend. Nu worden de opgaven te versnipperd aangepakt en vindt innovatie vooral op lokale schaal plaats. Hier ligt een belangrijke 'stille reserve' van de regio. Met een slimme governance kan deze stille reserve worden aangetapt. De Regio Deal is een eerste aanzet om dit te realiseren.

Kansen verzilveren door massa maken en innovatie versnellen

Om de opgaven het hoofd te bieden en kansen te verzilveren slaat de regio de handen ineen. Zo versterken we de economische structuur en bevorderen we de brede welvaart. Dit doen we door inzet op verschillende fronten. We schalen op waar we al goed in zijn als eilanden, zijn daardoor efficiënter en leren sneller dan wanneer het 'ieder voor zich' is. De Zuid-Hollandse Delta wil een duurzame koploper worden in Nederland, waar ruimte is voor innovatieve oplossingen, nieuwe ontwikkelingen en vitale bedrijvigheid. We zetten in op een samenhangend pakket van maatregelen waarbij economische groei telkens op een innovatieve wijze wordt verbonden met duurzaamheid, behoud ecologische waarden en leefbaarheid. Dus bevorderen van toerisme, maar tegelijk ook inzetten op versterking van de ecologische waarden in kwetsbare natuur. Behoud van werkgelegenheid en bedrijvigheid, maar wel met transitie naar duurzame mobiliteit. Daarin zit ook de balans en de samenhang in het pakket. Op die manier blijft onze regio vitaal. De Regio Deal is een eerste majeure impuls in het bereiken van onze ambitie met het volgende samenhangende maatregelenpakket (multi-aanpak):

- Duurzaamheid: opschalen en doorontwikkelen van waterstof-projecten en campus

alternatieve energie, geothermietoepassingen, diverse innovatieve toepassingen om de grondstofketens te sluiten.

- Agrifood: opschalen en doorontwikkelen regeneratieve landbouw, groene cirkels, vergroten waterbergend vermogen bodem en verbeteren kwaliteit bodem, CO2 afvang, korte ketens en een netwerk van foodlabs.
- Landschap en toerisme: opschalen recreatieve impuls Haringvliet en Voordelta, blijven investeringen in beleefbare natuur, het voorkomen van ondermijning, bereikbaarheid en moderne toeristische accommodaties.
- Onderwijs arbeidsmarkt: doorontwikkelen beroeps-campussen tot een dekkend netwerk voor opleidingen in de stuwende sectoren voor MBO-opleidingen, om-, her- en bijscholingstrajecten, doorontwikkelen werkbedrijven tot een netwerk van mobiliteitscentra met onder andere een online vacaturebank.

Onze inspanningen hebben een duurzame impact

De gezamenlijke inspanningen leiden tot een duurzame impact op de regio, op economisch, ecologisch en sociaal-maatschappelijk vlak. We streven naar een toename van de economische vitaliteit (o.a. boven-trendmatige groei BRP, extra banen (gegeven de trendmatige daling van de werkgelegenheid en de verwachte

daling van de potentiële beroepsbevolking een trendbreuk), hoger beroepsniveau van de beroepsbevolking, lagere werkloosheid). Daarnaast staan de leefbaarheid van de regio en de brede welvaart centraal (o.a. beter woon- en vestigingsklimaat, hogere leefbaarheid, CO2-neutraliteit, toename biodiversiteit). Dit heeft ook impact buiten de regio: hoogwaardig aanbod recreatie en toerisme, voedselvoorziening Randstad (korte ketens), professionele beroepsbevolking, slagvaardige bovenregionale samenwerking. De regio is belangrijk voor Zuid-Holland vanwege de woon-, recreatie- en toeleveringsfunctie naar de MRDH-regio en de brede zuidelijke Randstad. Ook door de innovaties die zorgen voor de uitvoering van provinciaal en regionaal beleid zoals de Regionale Energiestrategie (RES) en de zorg voor landschap en natuur. Vanuit het thema klimaatverandering, heeft de regio binnen Nederland, Europa en zelfs wereldwijd een unieke positie door de ligging aan zee en de watersystemen van de rivieren Rijn en Maas. Dit versterkt de noodzaak tot de beschikking over een toekomstbestendig en duurzaam watersysteem dat enerzijds bestand is tegen de stijging van de zeespiegel. Anderzijds zorgt het voor behoud van de delta op ecologisch, sociaal en economisch vlak.

De aandacht en investeringen die de afgelopen jaren zijn gegeven aan het stedelijk gebied in Zuid-Holland vragen om een vervolg, juist in de landelijke gebieden: zonder vitaal Randland waar wordt gewoond, gerecreëerd en geïnnoveerd, bereikt de Randstad al snel een grens.

Dit realiseren we in duurzame samenwerking

We gaan als gemeenten een unieke samenwerking aan

in een regio die bestuurlijk de afgelopen jaren volop in beweging is geweest en waar samenwerking niet vanzelf was. Om deze ambities te realiseren richten we een efficiënte programma-organisatie in voor de Zuid-Hollandse Delta. De organisatie wordt ondersteunend aan onze doelen (pragmatisch en decentraal waar het kan) en specifiek ingericht voor het realiseren van onze ambities. Een bestuurlijke stuurgroep en een coördinerende programmagroep vormen het hart. Zij krijgen het mandaat van alle triple helix partners om het programma uit te (laten) voeren. De inspanningen en resultaten worden geëvalueerd en bijgestuurd. We zien deze programma-organisatie als opmaat tot langdurige bestuurlijke samenwerking in de Zuid-Hollandse Delta.

Met een duurzaam bod aan het Rijk

Het programma Regio Deal Zuid-Hollandse Delta is een bod van de regiopartijen om de economische structuur en brede welvaart in de regio te versterken. Het sluit naadloos aan op de ambities van het kabinet voor economische structuurversterking, het klimaatakkoord, de kringlooplandbouw, de versterking van het techniekonderwijs, een leven lang ontwikkelen, de leefbaarheid in gebieden met bevolkingstransitie en vitaliteit/veiligheid van duurzaam toerismebevolkingstransitie. Met de Regio Deal investeren we bijna 70 miljoen euro en vragen hierbij 21 miljoen euro van het Rijk. Onze inzet sluit aan bij EU- (KRW, GLB, EIC, CIP, ...) en Rijksbeleid (nieuw landbouwbeleid, stikstofaanpak, Delta-programma, ...). Samen met het Rijk en onze partners vormen we een brede coalitie om economische vitaliteit en optimale klimaatadaptatie met elkaar te verbinden.

6 gemeenten leveren

- Financiën
- Personeel
- Activiteiten/projecten
- Mijlpalen
- Communicatie
- Organisatie

GEMEENTE **Brielle**

5 programma's

Duurzaamheid

- 1a Waterstofregio
- 1b Zuid-Hollandse Delta circulair (gesloten grondstofketens)

Agrifood

- 2a Bodem, kwaliteit, capillaire werking, afvang CO₂, verdienmodellen
- 2b Korte ketens
- 2c Netwerk foodlabs

Landschap en toerisme

- 3a Verbinden recreatie en toerisme rondom Haringvliet
- 3b Natuur en beleving Noordzeekustzone

Arbeidsmarkt

- 4a Netwerk campussen (aansluiting O&A)
- 4b Naar een mobiliteitscentrum (netwerk bedrijven)

Organisatie

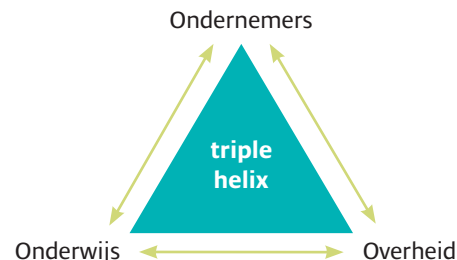
- 5a Governance
- 5b Marketing

Onze plannen

- 4 waterstof tankstations
- 9 innovatieve pilots (o.a. waterstof)
- 30 kringloopketens
- 5 bedrijven met Groene Cirkel
- 3 circulaire ambachtscentra
- 3 locaties drijvende zonnepanelen
- 3 percelen precisiebemesting
- 1 regionale Korte Keten incl. 1 label
- 1 verbindingroute stad naar de Delta
- Marketingcampagne 6 parels
- 3 veelzijdige watercentra
- 1 opleiding "alternatieve energie"
- 3 doorlopende leerlijnen
- 100 om-, her-, en bijscholingstrajecten
- 280 extra integratietrajecten
- Online regionale vacaturebank

Samenwerking meerdere partijen

- Onderwijs
- Overheid
- Ondernemers

Provincie Zuid-Holland

+

Programmaorganisatie
Zuid-Hollandse Delta

+

Eilandelijke samenwerking
3 O's in de 6 gemeenten

=

- Versnelling
- Massa
- Toekomstbestendige samenwerking

Governance

- Programmaorganisatie is eindverantwoordelijk
- Stuurgroep: procesmatige voortgang, bestuurlijke inbedding, vasthouden van de koers
- Programmagroep: beleidsmatige verantwoording, coördinatie en communicatie
- Trekker per businesscase

Dit willen we bereiken

Nieuwe werknemers (+ 20.000)

Hoger niveau beroepsbevolking

Hoger gemiddeld besteedbaar inkomen

Groei BRP naar € 7,7 mld.

Beter woon- en vestigingsklimaat

Hogere leefbaarheid (hogere woz)

Toename biodiversiteit

Koppeling Onderwijs- Arbeidsmarkt (O&A)

Circulaire en CO₂-reducerende agrarische sector

Energieneutrale economie

**Versterken natuur-, beleef- en recreatiegebied
Haringvliet en Voordelta**

De Regio Deal Zuid-Hollandse Delta zorgt voor

**... een nieuw, innovatief en
duurzaam samenwerkingsverband /
Brede Welvaart**

**... een levendige Delta waarin
wonen, werken, onderwijs en zorg
mogelijk en bereikbaar blijven.**

